WYNIA'S WEEK

Den Haag mag wel wat minder zelfgenoegzaam zijn over het Hongarije van Victor Orban: zoveel fraaier is onze netwerkcorruptie niet

Posted on 16 april 2026 by Derk Jan Eppink

Jarenlang voerde de Tweede Kamer intense debatten over het Hongarije van Viktor Orban, voor velen de eigentijdse 'Graaf Dracula aan de Donau'. Zijn naam gold als vloek, zoals bij PRO-Tweede Kamerlid Kati Piri wiens vader in 1956 uit Hongarije vluchtte. Voor Piri was het 'persoonlijk', ook al had Orban verdiensten als dissident in het Oostblok. Toch was 'Orban' in Den Haag boeman. Dat had meer te maken met de Haagse behoefte aan duivelsuitdrijving, dan met Orban. Nu is hij weg, erkende zijn verlies, feliciteerde zijn opponent Péter Magyar en vertrok. Dracula zou nog heftig om zich hebben heen gebeten.

Op 19 mei 2021 sprak Piri in haar maidenspeech in de Tweede Kamer over haar vader en diens vertrek uit Hongarije, tijdens de opstand tegen de inval van Warschau-Pact-landen in 1956. Hij zag er geen toekomst meer maar keerde af en

toe terug als toerist, vanuit Nederland. Hij zei dan: ‘we zijn weer in dat donkere land’.

Uitgekeken op Orban, maar niet op zijn beleid

Orban groeide in Hongarije op als jonge dissident en eiste in 1989 terugtrekking van de nog aanwezige Sovjettroepen. Als premier werkte hij aan de Hongaarse toetreding tot de Navo en de EU. In 2022 was er grote opwinding in de Kamer want prognoses voorspelden dat Orban de parlementsverkiezingen zou verliezen. Kamerleden als Piri, Sjoerdsma (D66) en Van der Lee (GroenLinks) verheugden zich op de val van de ‘potentaat’. Maar Orban won en een domper resteerde.

Hebben deze partijen nu reden tot feest? Eigenlijk niet, behalve dat Orban vertrekt en na 16 jaar premierschap werd dat tijd. Hongaren waren uitgekeken op de bombastische Orban, maar niet op diens beleid. In het nieuwe Hongaarse parlement haalde TISZA, de partij van Péter Magyar, 53,3% van de stemmen en vergaarde 138 van de 199 parlementszetels. Een overtuigende overwinning. Het Fidesz van Orban bleef met 38,1% steken op 55 zetels, terwijl een kleine nationalistische partij met 5,8% 6 zetels haalde.

In het nieuwe Hongaarse parlement zetelen: centrumrechts, rechts en extreemrechts. Geen enkele linkse partij haalde de kiesdrempel van 5%; sociaalliberalen van het type VVD/D66, socialisten en groenen (PRO) vielen ook buiten de boot. En dan waren er vorig jaar juni nog wel Tweede Kamerleden van VVD, PvdA/GL, D66 en de burgemeester van Amsterdam, Femke Halsema, om in Boedapest te demonstreren tegen het verbod van de Pride-mars, die overigens ongestoord plaatsvond. Kortom: Nederlandse politici demonstreerden in Boedapest voor eigen politiek profiel. Hun geestverwanten in Hongarije werden niet verkozen. De naam Orban diende in Nederland als geïmporteerde verzetsglorie.

Amigocratie

Kritiek op Orban is grotendeels terecht. Magyar splitste zich af van Fidesz nadat zijn vrouw, Judit Varga, ontslag nam uit de regering-Orban als minister van Justitie. De Hongaarse president had een man gratie verleend die betrokken bleek te zijn bij kindermisbruik. Varga had het gratieverzoek medeondertekend. Voor Magyar was dat aanleiding Fidesz te verlaten en zijn eigen partij te stichten. De affaire

berokkende de regering-Orban grote schade.

Een schandalencarrousel ontstaat als partijen en personen te lang aan de macht blijven. Dat gold zeker voor Orban. Hij vocht als dissident voor democratie die onder hem geleidelijk overging in 'amigocratie'; een heerschappij van vrienden die elkaar de bal toespelen. Hoe groter de amigocratie hoe meer ruimte voor corruptie die uiteindelijk de maatschappij doordrenkt en de economie blokkeert. Wie een afspraak bij de dokter nodig heeft, moet eerst een bundel Hongaarse flappen op tafel leggen. Dat treft de gewone burger in het hele land en verklaart ook de omvang van Orbans verlies. Zodra doktersbezoek moeilijk wordt, is het geduld bij de kiezer snel op. Een luidruchtige escorte van de Amerikaanse vicepresident J.D. Vance om Orban een handje te helpen, helpt niets. Een groot aangekondigd aanbod van miljarden investeringen uit de VS stuit op ongeloof. De kiezer wil 'bread and butter'.

Haagse amigocratie

Die amigocratie deed Orban de das om. Maar Nederland heeft zijn eigen 'Haagse amigocratie'? Een weinig transparant systeem van (politieke) benoemingen en subsidiestromen waar uitgerekend een 'progressieve bestuurlijke elite' banen en subsidies uitdelen. Burgemeesters, directeuren van overheidsinstanties, hoge ambtelijke functies, NGO's. 'Netwerken' is het sleutelwoord. 'Netwerkcorruptie' het gevolg. Gevolg: de staat groeit, de economie stagneert.

Lange tijd regerende partijen liggen aan de basis ervan, zoals vroeger het CDA. Orban regeerde 16 jaar; de VVD nu ook. D66 en PRO nemen het vaandel over. Topposities voor vriendjes, en vooral vriendinnetjes. Dat amigocratie intellectuele inteelt en diploma-hyperinflatie voorbrengt, ziet men aan het zittende kabinet. De burger is de klos en wreekt zich uiteindelijk aan de stembus. Precies wat Orban overkwam.

Terror Háza

In Brussel ging de vlag uit toen de Hongaarse kiezer Orban naar huis stuurde. De voorzitster van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, feliciteerde Magyar meteen. Ze vergeleek de verkiezingsoverwinning met de Hongaarse Opstand van 1956. Die vergelijking typeert een onkundige Commissievoorzitster die zich als 'Deutsche' moet schamen.

Recent was ik in Boedapest om wat sfeer te proeven en bezocht het Terror Háza (Huis van Terreur) waar de Hongaarse geheime politie korte metten maakte met andersdenkenden in 1956. Er volgden schijnprocessen. Ter dood veroordeelden werden in het gruwelgebouw aan de Andrássy 60 opgesloten in kleine cellen, onder wie premier Imre Nagy die een 'eigen weg naar het socialisme' bepleitte. Von der Leyen dacht te schitteren, maar speelde valse noten. Het neerslaan van de Opstand was erger dan Orban.

Wie denkt dat de regering-Magyar naar de pijpen van Von der Leyen danst, komt bedrogen uit. Op 22 januari dit jaar diende de fractie 'Patriotten voor Europa' een motie van wantrouwen in tegen Von der Leyen. Magyar is momenteel Europees Parlementslid met 6 TISZA-partijgenoten in de EVP-fractie van christendemocraten. Zij steunden de motie tegen Von der Leyen, via afwezigheid, en kregen straf opgelegd van de fractieleiding: een 'spreekverbod' van een half jaar. Die straf trof ook de tweekoppige BBB-delegatie, die overstapte naar de Europese Conservatieven (ECR). Britse conservatieven typeerden de EVP ooit als: 'a prison run by Germans'.

Von der Leyen verwacht dat Magyar gehoorzaamt. Maar die heeft een andere agenda. Magyar kondigde aan dat Hongarije doorgaat met import van Russische olie, dat het niet meedoet met EU-leningen voor Oekraïne, dat het zich verzet tegen een snelle EU-toetreding van Oekraïne, en hij bepleit eveneens sancties tegen Rusland op te heffen. Bovendien moet Oekraïne beter omgaan met zijn Hongaarse minderheid. Magyar keert zich tegen het EU-migratiepact; vooral geen islamitische asielzoekers. Zoek de verschillen met Orban.

Historische bijscholing voor Von der Leyen

Dat is niet wat Brussel wenst, noch het Hollandse minderheidskabinet. De EU heeft tijdens de periode-Orban 17 miljard euro bevroren in EU-fondsen over 'de rechtsstatelijkheid'. En 10 miljard in het Corona Herstelfonds. Von der Leyen gebruikt die bedragen om Hongarije tot ommekeer te dwingen: geld in ruil voor concessies. Kortom: een Brussels Dictaat! Magyar heeft ruimte bij het Oekraïne-steunpakket, maar als hij omgaat op asiel, tekent hij zijn politieke doodvonnis. Zelfs de Poolse premier Donald Tusk, voormalig 'President van Europa', durfde dat niet aan.

Misschien dat Von der Leyen Boedapest bezoekt, met op de agenda het Huis van

Terreur en wat resteert van de Joodse wijk, voor haar nodige historische bijscholing. De hoogmoedige en sloganeske stijl van Von der Leyen komt in Nederland al ergerlijk over, maar staat haaks op de mentaliteit in Oost-Europa, waar men Brussel gaat percipiëren als nieuwe versie van het vroegere Moskou.

Wynia's Week *brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk.* ***Doet u (weer) mee?*** *Hartelijk dank!*